

Ker se come sedaj jake spreminjajo
naj rajski volne gledajo na naš oglas
TVRDKA FRANK SAKSER,
100 Glasstücken 100 Gramm Frank 100

Povest Poljske.

Konec.

Načrt se je ponesrečil, kakor se je sploh ves poizkus zbuditi patriotizem in razumevanje med Poljaki. Leta 1772. so začele deliti ozemlje Rusija, Avstrija in Prusija; vzele so morda dve petini vsega ozemlja, in sicer, Rusija vse vzhodno od Dnjepra, Avstrija Galicijo in nekaj obmejnih pokrajin na jugovzhodu, Prusija pa je dobila preveč kos, ki ga imenujemo danes vzhodno Poljsko.

Po tem ropu njihove zemlje so poskušali Poljaki reformirati svojo deželo ter jo rešiti. Toda višji sloji niso kazali nikake volje, da bi dali svobodo kmetom. Verski in plemenski predsodki so bili bolj ostri, kakor pa v drugih progresivnih deželah. Bilo je sicer nekaj resnih in treznomiselnih ljudi, ki so opazovali ameriško revolucijo in ti so vodili posvetovanja poljskega takozvanega dolgega parlamenta, znamenito skupščino, ki se je sestala leta 1788. ter se nadaljevala skozi štiri leta.

Ta skupščina je zborovala ravno eno leto, ko se je sestavila konstitucija Združenih držav. Označuje jo skozinskož iskren poizkus, rešiti deželo s privzetjem načrta mnogo obudovane ameriške zveze. Krono so napravili dedno in privzeli so prav dober načrt za konstitucionalno monarhijo. Toda plemenitniki, ki so uvideli, da jim grozi izguba njihove politične moči, so bežali v Rusijo, protestirali so proti zločinskemu radikalizmu ter so napotili Rusijo, da je poslala vojsko v Poljsko, prav kakor je nahujskalo francosko plemstvo malo kasneje monarhistično Evropo proti revoluciji v Franciji.

Zatreti korupstvo in razbiti Poljsko je bilo lažje, kakor pa navdušeno in živahno Francijo. Zopet so zasedle tuje čete deželo in druga delitev Poljske se je izvršila l. 1792. in tretja je sledila l. 1795., ki je zaključila delo, da se izbrše Poljsko z zemljevida. Leta 1814. so nekoliko izpremenili meje na dunajskem kongresu; toda je bilo le nekako pisanje nagrobnega napisa.

Naravno je, da so bili še poznejši odmevi. Revolucionarno gibanje, ki je imelo svoje središče v Franciji, je vzdržalo ogenj poljskih stremeljav. Ko se je Napoleon povpel do moči, so upali Poljaki, da jim bo obnovil kraljevstvo. Ustanovil je vojvodino Varšavsko, ki se je zdela kot nekaka obljuba za poznejše poljsko kraljevstvo. In ko je korakal dalje proti Moskvi, se mu je pridružil mnogo Poljakov, domišljajoč si, da jim je usoda poslala tega zmagačea, da jim vrne njihovo staro kraljevstvo. Ko je bil Kovzican sledujoč premagan je prevzela Rusija vojvodino Varšavsko, z obljubo, da jo napravi avtonomno kraljevstvo, s carjem kot kraljem. Toda obljuba je bila senčna in izvrševanje še manj stvarna. Leta 1830. je bila ustaja, ki je bila potlačena in je končala domišljije o tem poljsko-ruskem kraljevstvu. Še druga ustaja je bila leta 1863. ter jo označuje umor, nasilje in vse strahote guerilla vojne; pri tem so bili zopet opustošeni ruski deli dežele.

Za tem je začela Rusija zatirati poljski jezik, uničevati narodni duh in rusificirati deželo. Po načini, ki ga je zamislil Bismarck, je pomembnevala Prusija nemške dele Poljske ravno tako graje vredno, čeprav ne tako uspešno.

Avstrija je uspela z omalodušenjem poljskega narodnega mišljenja bolj kakor Nemčija ali Rusija, deloma, ker Galicija, avstrijski del starodavne Poljske nikdar ni bila popolnoma poljska; deloma, ker so pustili Poljake v Avstriji, da so sodelovali pri upravljanju svojih lastnih dežel in sploh v celem cesarstvu. Poljaki so imeli celo svojega ministrskega predsednika.

Sedanjí čas je prav pripraven, da se omaloduši vse pričakovanje o bodočnosti Poljske. Rusija je zajamčila začetkom te vojne, da bo obnovila Poljsko. Še v novemšem času sta isto obljubili Nemčija in Avstrija. Po vojni bo odločil zbor evropski, ali naj bo Poljska obnovljena, ali pa naj se potrdi stara razdelitev. Če bi jo obnovili, bržkone ne bi bila zmožna na skupno delovanje bolj, kakor po prej. ker razni deli so bili zvezani bolj ali manj trdno z vezmi vzgoje, industrializma, prometnimi cestami in gospodarskimi zvezami v več svojih krajih sedanega načina evropskih razmer. Kmetijske mase so še vedno revne in nevezgane. Stare plemenitaške rodovine so izgubile mnogo svoje zemlje. Poljaki bi, celo v svoji obnovljeni domovini, tvorili dvomljivo večino. In ne-poljski elementi bi se prav malo navduševali za vrnitev k starodavnemu režimu. V najboljšem slučaju bi bila poljska neke vrste država, ki bi jo suvali drugi, kakor so male balkanske države.

Danes je Poljska zopet pozorišče bojev med Germani in Slovani; njena usoda, okrutnejša kakor v katerikoli vojni v preteklosti, je le predstava dvajsetega stoletja vseh njenih izkušenj iz vseh ostalih stoletij, odkar se je začel neizogibni boj med Slovani in Germani. V luči zgodovinskih izkušenj in današnjih urednicaj zamotanih evropskih problemov, je njena bodočnost vse drugo prej, kakor obetajoča.

Mnogo lepši misli, pa še več nespretnosti razmotirvanj se je pisalo o "usodi izgubljene republike." Toda nobeden, ki smatra današnje razmere v Mehiki kot nevarne naši lastni domovini Ameriki ne bo težko razumel pretezo, ki sta jo imela Katarina in Fridrik za zasedanje Poljske. Njenega ozemlja ni zaznamovala narava z velikimi, jasnimi potezami kot last enega naroda. Napoleon je videl v rekah, gorskih verigah in morjih naravne meje držav; Poljska jih ni imela. Bila je prav v sredini evropskega sveta, stiskana od vseh strani, brez naravnih obramb. Turki, Tataři, Avstrijci, Rusi, Nemci — vsi so bili njeni naravni sovražniki in vsem je bila dostopna.

Kak narod z močnejšim genijem za vlado bi bil mogel razširiti svoj vpliv ter postati velika sila; toda Poljaki niso imeli takega genija. V temelju so bili demokratični, kakor so vsi Slovani, toda na žalost jim je manjkalo sestavljajoče sile. Vladajoči stan, ki je imel deželo republiko, je sestajal iz plemičev, ki so lastovali zemljo in iz dekadentnih članov onih slojev, ki so jo izgubili, pa so še vedno imeli ponosne tradicije, da so jo enkrat lastovali. Ti so bili vedno pripravljeni bojevati se za svobodo med seboj, toda vedno so bili edini, če je bilo treba ovirati ljudstvo, da ne bi došlo svobodi.

Take in podobne razmere so seveda deželo lahko kmalu spravile na rob propada. Takozvana "pacta conventa" ali dogovor med plemstvom in kraljem, so oropala kralja skoro vsake prave moči, razen, če je v vojni stal na čelu vojske. Plemiči so se ogibali, da bi postavili na prestol kot kralje može, ki bi hoteli imeti kaj skupnega s kmeti, kakor se je pogosto dogajalo v zapadni Evropi, ali, ki bi hoteli pristriči peroti privilegiranim stanovom. V drugih državah je sledilo prikrajšanju kraljevskih pravic vedno povečanje moči parlamenta. Na Poljskem pa niso dali kralju odvzeti moči nikomur.

Poljaki so nazivali svojo deželo republiko. Njihove postavbe in naredbe bi se morda opravičile njih trditve, samo, če bi razumeli, da mora biti republikanska vlada splošna in od vseh stanov zastopana. Predstavljati mora ves narod; poljska vlada pa je zastopala samo izbran plemiški stan. To je bil najmanj demokratični poizkus republike na svetu. Slabosti njihovih postav so bile nekaj odsevanja naprednega razumevanja, ki ga je imel vladajoči stan o razmerju vlade do naroda.

Skozi ves čas svoje važnosti kot narod je Poljska volila svoje kralje. Kako so skoro vsi narodi dajali vrednost monarhistični ideji, so si predstavljali Poljaki, da mora biti kralj iz kraljevškega stanu, rojen v škrlatu. Če je bil zmožen za vlado, če je bil Poljak, ali ne, če je razumel in simpatiziral z narodom, tega niso vprašali. Tako so Poljaki vedno povpraševali po evropskih dvorih po prijaznih princih, ki bi bili pripravljeni nositi svojo krono pod pogoji, ki so obsegali tudi žrtvovanje samo-spoštovanja. Kralj je bil le nekaka zunanjost; plemstvo je vladalo. In nikjer še ni bil noben stan tako udan svobodi — seveda samo za lastno uporabo — kakor je bila ta poljska aristokracija. Nikdar ga ni bilo stanu, bolj odločenega, ne imeti prave oblasti nad seboj ali prave svobode pod seboj.

Člani tega stanu bi mogli pošteno delati v poljedelstvu, ne pa v industriji, trgovini ali finančah. Kmetje so bili prerovni in prene-

Ruski kozaki in ujeti avstrijski ulanci.

Transportni vozniški ruske armade pri počitku.

vedni, da bi sanjal o sebi kot o pravih udeležnikih v narodu. Njihovi hrbi so skeleli in krvaveli pod bremenom nemirnega plemstva in njegove zabave, neprestano se pripravili med seboj. Nekateri kralji, v obupu, da se kdaj spravijo s plemstvom, so se res zmislili na ono vojno zvijačo starih britskih monarhov, ki so dobili kmete na svojo stran ter združili kralja in kmete proti baronom; toda na Poljskem je plemstvo vedno gledalo na to, da se onemogočijo taki načrti.

Kadar je umrl kak kralj ter bi imel biti izvoljen naslednik, tedaj je bilo vedno veliko pehanje med princovski rodbinami sedanjih držav, da bi dobili prednost ter preskrbeli iz svoje kraljevske srede koga, ki bi nosil krono. Avstrija, Francija, Rusija, Švica, Prusija, Švedska, Ogrska in Češka so vedno spletkarile za poljsko žezlo. Avstrija je bila posebno srečna, da je pomožila svoje prinčevine s poljskimi kralji. To neprestano spletkarjenje za prestol je neizogibno privedo do misli na razdelitev Poljske.

Sleparije pri vojaških dobavah.

V aferi velike goljufije z blagom je prišla na dan nova epizoda, ki je znatno uplivala na zaslišanje obtoženih trgovcev ter je vzbudila povsodi veliko odobravanje. Redarstvo je izdalo, kako poroča "Az Ujsag" sledeče poročilo: "Policijska je aretirala stražnika Gabrijela Eleka, starega 43 let, ki je rojen v Sarkadu, ter ga suspendirala. Imenovani stražnik je moral stražiti aretirance. Svojo dolžnost je pa slabo izpolnjeval, večkrat je celo svojo službo zlorabil in je nekim aretirancem dajal podatke o zasliševanju in je s tem omogočil, da so si mogli aretiranci med preiskavo medsebojno dopisovati. V pismih, ki jih je stražnik prenašal med aretiranci, se niso nahajale samo privatne stvari, ampak tudi vsebina njihovih zasliševanj. Policijska je prišla še o pravem času na sled manipulaciji imenovanega stražnika, tako da s tem preiskava v tej aferi ni otekočena, pač pa je načrt aretirancev, da si pridobijo razne dokaze za obrambo, onemogočen. Gabrijela Eleka, kateremu so aretiranci obljubili ne samo denar, ampak hišo in ves imetek, je policijska aretirala, suspendirala in izročila državnemu pravdnstvu. Elek je služil 15 let pri peštanski policijski. Njegova dolžnost je bila, da se sprejeha pred zapori in zvesto pazi na aretirance, da ne pride do kakšnega samoumora. To priloženost je izrabil ravnetelj narodne tekstilne industrije, da pridobi te stroške, naj bi mu omogočil dopisovanje z aretiranim Bastirom. Stražnik se je dal pridobiti z obljubami in denarjem ter je dal aretirancu liste, svinčnik in papir. Ravnetelj Riemer je napisal Bastirju pismo, a stražnik mu ga je izročil. Ko je Bastir odgovoril Riemerju, je stražnik pismo zopet odnesel Riemerju, ki je prosil Bastirja, naj bi mu poslal oni del svoje izpovedi, ki se tiče njega. Predno sta si menjala pisma je Bastir izjavil, da je dal Riemerju v svrhu prekupovanja blaga denar; sedaj je to priznanje preklial.

Potem ko je Bastir preklial svojo prvotno izjavo, je nato Riemer po istem stražniku poslal svoji ženi pismo, v katerem ji pravi, naj da Bastirju ženi 40.000 K. Tako se je Riemer zahvalil Bastirju, ker je preklial izjavo. Ali policijski je bilo drugo zaslišanje Bastirja zelo smiljivo, tem bolj, ker sta pri drugem zaslišanju Riemer in Bastir povedala vse do besede enako. Policijska je pričela sumiti, da sta se imenovana preje dogovorila. Zato je postavilo celo stražo in policijsko osebo pod najstrožjo kontrolo. Tako so odkrili, da je Gabrijel Eleka prenašal vesti. Kakor je znano, je Riemer pri tej goljufiji z blagom za služil pol milijona kron. Riemer je priznal, da je velik del svojega imetka zaslužil s posredovanjem, ali da niti on, niti tisti, od katerih je dobil denar, niso napravili nobene goljufije. Za vsoto 200.000 K je povedal, da jo je dobil od neke tovarne, ker je izposloval, da je dotična tovarna dobila naročila za šotore in druge potrebščine v vrednosti 6.000.000 K. Moral je z 200.000 K nekega podkupiti, da da to naročilo dotični tovarni. Ni se upal ponuditi denar dotičnemu gospodu, ker se je bal, da ga bo odbil, zato je denar pridržal za sebe. Včeraj je bil zaslišan lastnik imenovane tovarne, ki je pa odločno ugovarjal, da bi bil dal denar Riemerju za posredovanje. Policijska je takoj izvršila v stanovanju posestnika tovarne hišno preiskavo.

Strokovnjakom zadajejo mnogo skrbi knjige trgovcev in tovarnarjev ki so sodelovali pri goljufiji. V svojih knjigah imajo zelo mnogo popravkov in izradiranih mest, posebno pa se nahaja mnogo radiranih mest v trgovskih knjigah tvrdega Bastir. Naknadno je vojna oblast dogajala, da se je obleka, ki so jo goljufi z bagom dobavljali za vojsko, ne samo zato tako hitro raztrgala, ker je bila iz slabega blaga, ampak tudi zato, ker niso bile obleke za vojske šivane z nitjo, ampak s pavolo. Misli se, da bo pri tej aferi prišlo še marsikaj v javnost, kar dosedaj še ni znano.

Vladni arzenal zastražen.

Springfield, Mass., 13. maja.

Nadaljne straže se je postavilo na terenu tukajšnje orožarne, da se prepreči eventuelen napad na arzenal in tvornico.

Poljsko delo in šole.

"Slovenec" piše: Upoštevalojč dejstvo, da v teh izrednih časih tudi šolobvezni otroci lahko pri različnih delih veliko koristijo ter v mnogih slučajih nadomestijo odrasčeno delavno moč, pooblaštil je c. kr. deželni šolski svet na tozadevni dopis deželnega odbora glede ljudskih šol, krajne šolske svete, glede šol v mestnem okraju ljubljanskem c. kr. mestni svet v Ljubljani, glede meščanskih šol pa pristojne okrajne šolske svete, da smejo sami oprečevati otroke šolskega obiska, šolski pouk skrbeti in tudi sami odrediti, da se pred časom sklene šolsko leto ali zapro posamezni razredi.

C. kr. deželni šolski svet se nadeja, da šolski sveti ne bodo pri tem postopali tesnosrčno, ampak da bodo njih odredbe primerne dajenskim potrebam. Upa tudi, da se bodo ogibali ukrepov, ki bi segali preko namena ali bi ne bil z njim v nikakršnem stiku.

Svoje tozadevne odredbe inajo krajni šolski sveti takoj naznati okrajnemu šolskemu svetu in dotičnim šolskim vodstvom. V teh naznanilih morajo krajni šolski sveti natančno povedati, katere otroke so oprostim šolskega obiska, ali in kako so skrbeli šolski pouk, oziroma ali so odredili, da se vred časom zapro posamezni razredi, ali cela šola. Za vse odredbe je navesti, za koliko časa naj bi ostale v veljavi. Take odredbe je skleniti v rednih sejah. Prepis zapisnika one seje, v kateri se je ta odredba sklenila, se mora priložiti tozadevnemu naznanilu na okrajni šolski svet.

Dolžnost okrajnih šolskih svetov je, odredbe krajnih šolskih svetov pregledati ter nejasnosti in nepravilnosti kratkim potom odstraniti, odnosno odpraviti. Pri tem pa se seveda okrajni šolski sveti morajo ogibati tesnosrčnosti in odrediti kako izpremembo le tedaj, če bi uvideli, da odredbe krajnih šolskih svetov ne zadostajo namenu, ki je, šolsko mladino porahiti pri poljedelstvu, oziroma za pomoč pri dovačih delih. O svojih preuredbah morajo okrajni šolski sveti takoj obvestiti dotične krajne šolske svete.

Učencem, ki bodo vsled poljskih del oproščeni šolskega obiska, se za sedaj ne izdajo izpričevala. Glede tega bo kompetentno oblastvo pozneje potrebno u krenilo.

Zadeva glede predčasnega zaključenja srednjih šol, odnosno glede oproščanja dijakov na teh zavodih v svrhu porabe pri poljskih delih, se je predložila ministrstvu za uk in bogočastje v odločitev.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNI ŠTVO NE UREDNIŠTVO.

IZPOVED AVSTRIJSKEGA DIPLOMATA.

Dr. JOSIP GORIČAR.

Pisee te znamenite razprave je dr. Josip Goričar, Slovenec in do preteklega leta avstro-ogrski konzul v San Francisco, Cal. Da so stvari, obelodanjene v tem članku, do zadnje pičice avtentične, nam jamči ime pisatelja, ki je imel bolj kot kateri drugi prilike gledati za kulise avstrijskega diplomatskega odra.

Dr. Jožef Goričar se je rodil v Mozirju na Spodnjem Stajerskem ter je dovršil svoje študije na dunajskem vseučilišču. Po kratki praksi pri sodnji je napravil potrebne diplomatske skušnje ter bil dodeljen avstrijskemu ministrstvu za zunanje zadeve. Kot konzul in diplomatični agent je posloval v različnih deželah in mestih, Parizu, Costanzi, Bukarešti, Berlinu, Odesi, Belemgradu, Nišu in nato v Združenih državah, v Pittsburghu, Denverju in San Francisco. Med tem službovanjem je prepotoval dr. Goričar Japonsko, Kitajsko, Centralno Azijo, Indijo in Kavkaz.

V pričetku vojne je bil dodeljen avstrijskemu poslanstvu v Berlinu ter je imel tam priliko spoznati vse intrige, katere se je skovalo, da se uresniči toliko zaželjeno Veliko Nemčijo, seveda tudi na stroške Avstrije in drugih držav, ki so tako nespretno, da pomagajo sedaj Nemčiji pri uresničanju njih megalomanskih teženj.

Ker se mu je vedno bolj stidila smer, v katero je krenila avstrijska diplomacija in nje politika, se je dr. Goričar lepo zahvalil na službi ter prišel v Ameriko, da pojasni rojakom in drugim Slovonom, kako se je spletkarilo in započelo načrt, da se uniči Srbijo, zada Rusiji velikanski udarec ter uniči Anglijo na morju.

V priučujočem članku se peča dr. Goričar z razmerami na Balkanu in v Srbiji.

Prvi del:

KAKO IN ZAKAJ JE RAZBILA AVSTRIJA BALKANSKO ZVEZO. — MACHIAVELLI — PREKOŠEN OD AVSTRIJSKIH DIPLOMATOV.

— — — — — Izgleda prav tako kot da se je (na Balkanu) do gotove meje stvari namenoma uredilo tako da bi se lahko vsaki trenutek motilo svetovni mir. Oh, kako slaba in kratkovina je človeška modrost, ko zaide s steze pravičnosti in ljubezni.

Najnovejši dogodki so dokazali in bodoči še veliko jasneje, da hoče današnja Avstrija, mesto da bi s svojim posredovanjem pripomogla k rešitvi evropske zmede, še povečati to zmedo ter sejati seme bodočega spora in neizogibnih novih komplikacij v vsaki zadevi, katere se loti.

V resnici malenkostna politika, narekana od brezsmiselnega strahu pred Slovani, ki ne more storiti ničesar dobrega, a mora biti škodljiva v vsakem oziru. — — — —

Iz pisma škofa Strossmayer-ja, velikega slovanskega rodoljuba, na angleškega državnika Gladstona, datiranega z dnem 13. marea 1879. Djakovo, Hrvatska.

Avstrija je vedno smatrala Balkan kot polje svojega delovanja, posebno pa zapadni in srednji del Balkana, kjer je ležal njen glavni cilj, mesto Solun. S tem, da bi dobila enkrat Solun, bi napravila začetek veliki in kompletni absorbciji celega Balkanskega polotoka. Nemčija je vedno in na vse načine podpirala Avstrijo in se je smatrala kot bodočo njeno dedinjo.

Da res, Nemčija je vedno mislila, da bode postala postavna naslednica Turčije in Avstrije in to naj bi se zgodilo tedaj, ko bi bila tema dvema državama zadnja ura.

To je torej glavni vzrok, zakaj sta se Avstrija in Nemčija vedno bali, da bi se ne stvorila neodvisna zveza balkanskih držav.

Zeleli sta slabo Turčijo, ki bi morala stopati po potih njune politike, toda dovolj močno, da bi se mogla zoperstaviti vsem balkanskim državam. Med tem bi pa prišel čas, ko bi bili Avstrija in Nemčija dovolj močni, da bi utrdili svojo pot do Soluna.

To je bil toraj vzrok, da sta se ti dve državi vedno zavzemali za takozvano "status quo" idejo in nista hoteli vznemirjati balkanske politike.

Konečno je bilo potemtakem za nju najboljšje, da bi bili balkanski narodi neslojni ter da bi se medsebojno sovražili. Posebno naj bi se razdružilo dvoje slovanskih narodov, Srbe in Bolgare, ker bi bil sporazum med Srbi in Bolgari za evropsko Turčijo smrtni udarec.

Da bi se pa preprečilo sporazum med balkanskimi narodi, sta Avstrija in Nemčija vedno znali zasejati med nje razpor.

Avstrija in Nemčija sta v ta namen napeli vse sile, posebno se je pa pri tem odlikovala avstrijska diplomacija. Za Avstrijo je to nekaj posebnega, ker je bila ona še vedno največji in najbolj izurjen mojster v izvajanju Machiavelijeve metode. V tem oziru je Nemčija podobna šolskemu učencu in se mora od Avstrije še marsikaj učiti.

In tako je torej prišlo do tega, da je začela Nemčija razvijati svojo veliko aktivnost v Carigradu, in je bila prepričana, da je ravno to mesto cilj njene politike. Tam je imela več let svojega najboljšega diplomata, Marshalla pl. Biebersteina.

Nasprotno sta bili pa Belgrad in Sofija mesti, kamor je poslala Avstrija svoje najboljše diplomate, ki so bili pravi mojstri v izvrševanju balkanskih intrig.

Edino v enem oziru je igrala Nemčija zelo važno vlogo na Balkanu (v Sofiji in Belgradu) in to je na trgovskem polju. Mislila je, da se bo takoj zatem, ko bo prinesla svoje izdelke na trg, vrnila na strogo politično polje, kjer bi delovala nekaj let. Nemčija je bila prepričana, da bi istega dne, ko se bo iznebila cesarja Franca Jožefa, podedovala habsburške dežele.

Kar je Nemčija sklenila, je tudi deloma dosegla. Uspešno in premišljeno je začela izpodrivati Avstrijce iz onih mest, kjer je že zdavnaj cvetela avstrijska eksportna trgovina. Nemčija je igrala z Avstrijo dvojno vlogo: želela je, da bi igrali Srbija in Bolgarska politiko mačka in psa ter da bi žela v bodočnosti kot edina dedinja Avstrije sama sadove te politike. Na drugi strani je pa vlekla dobiček iz mržnje, ki jo je gojila Srbija proti Avstriji in je odvzela ves eksport avstrijskim izvažalcem.

Ni bilo pa potrebno povedati Avstriji, da bo to njen pogin. V svoji mržnji do Jugoslovancev ni bila nikdar dovolj razsodna. Njena notranja politika se je držala vedno svojega famoznega gesla "napravi razpor in vladaj". In to geslo pomeni, da je treba narod ščuvati na narod, kljub temu, da je geslo cesarja Franca Jožefa "Viribus unitis", z združenimi močmi.

Za slučaj, da bi se začelo troje slovanskih narodov v južnem delu Avstrije, Slovenci Hrvti in Srbi zbujsati, bi začela avstro-ogrška vlada takoj z odločno protikampanjo, zasedala bi največja verska sovražstva, vpriporila bi največja politična nasprotstva in vse to namenoma, da bi se ti narodi ne začeli zavedati svojega obstanka ter da bi s tem ne dosegli višje stopinje civilizacije.

Kar se vam naroči da dosežete glede notranjih sporov, boste istotako storili glede svojih dejanj v zunanji politiki. Najboljše in najbolj zvite diplomate se je posebno v teh zadnjih letih vedno pošiljalo v Belgrad in Sofijo, glavna mesta Srbije in Bulgarske. Njih naloga je bila igrati dvojno vlogo — ščuvati oba naroda drugega proti drugemu ter ščititi enega proti drugemu, ako je tako nanesla prilika. Da se krona njih pregrehe ter jih napravi nepozabnim, so pripravili ti diplomatje ta dva naroda do bratormorne vojne. To se je zgodilo leta 1865.

(Nadaljuje se).

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Berton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1 Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, št. 114, Ely Minn.

Vsi dopisi tikaajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošlatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodi obrabalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

POROČILO UMRlih ČLANOV IN ČLANIC J. S. K. J.

Asesment št. 202.

Dne 1. maja 1915.

Umrli brat John Lokač, cert. 1226, rojen l. 1868., član društva sv. Cirila in Metoda št. 16 v Johnstown, Penna. Umrli dne 9. marca 1915. Vzrok smrti: nefritis. Zavarovan je bil za \$1000.00; pristopil k Jednoti dne 13. aprila 1902.

Umrli brat Avgust Poglajen, cert. 7279, rojen l. 1884., član društva "Zvon" št. 70 v Chicago, Ill. Umrli dne 24. marca 1915. Vzrok smrti: jetika. Zavarovan je bil za \$1000.00; pristopil k Jednoti dne 10. avgusta 1907.

Umrli brat Joseph Luka, cert. 11512, rojen leta 1884., član društva sv. Jurja št. 111 v Leadville, Colo. Umrli dne 25. marca 1915. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovan je bil za \$1000.00; pristopil k Jednoti dne 14. aprila 1909.

Umrli brat Jakob Stalear, cert. 16740, rojen leta 1880., član društva sv. Jurja št. 111 v Leadville, Colo. Umrli dne 6. marca 1915. Vzrok smrti: poškodovan v rudno-topilnici. Zavarovan je bil za \$1000; pristopil k Jednoti dne 10. avgusta 1913.

Umrli brat Fran Orzech, cert. 13319, rojen leta 1880., član društva sv. Ime Jezusa št. 25 v Eveleth, Minn. Umrli dne 4. marca 1915. Vzrok smrti: padel v "Mine Shaft". Zavarovan je bil za \$1000.00; pristopil k Jednoti dne 27. junija 1910.

Umrli brat Frank Hrovat, cert. 4514, rojen leta 1882., član društva sv. Jožefa št. 12 v Pittsburgh, Penna. Umrli dne 8. aprila 1915. Vzrok smrti: Cerebral Hemorrhage. Zavarovan je bil za \$500.00; pristopil k Jednoti dne 26. januarja 1906.

Umrli brat Matt Banovetz, cert. 14065, rojen leta 1876., član društva sv. Cirila in Metoda št. 9 v Calumet, Mich. Umrli dne 14. aprila 1915. Vzrok smrti: poškodovan v rudniku. Zavarovan je bil za \$100.00; pristopil k Jednoti dne 3. februarja 1911.

Umrli brat Joseph Hrovat, cert. 12045, rojen leta 1866., član društva sv. Janeza Krstnika št. 37 v Cleveland, O. Umrli dne 30. marca 1915. Vzrok smrti: Cerebral Hemorrhage. Zavarovan je bil za \$1000.00; pristopil k Jednoti dne 22. avgusta 1909.

Umrli sestra Terezija Buščaj, cert. 13403, rojena leta 1885., članica društva Vit. sv. Mihaela št. 92 v Rockdale, Ill. Umrli dne 2. aprila 1915. Vzrok smrti: jetika. Zavarovana je bila za \$500.00; pristopila k Jednoti dne 25. julija 1910.

Umrli sestra Helena Anzeć, cert. 8538, rojena leta 1869., članica društva sv. Cirila in Metoda št. 16 v Johnstown, Penna. Umrli dne 19. marca 1915. Vzrok smrti: opekline v obrazu in životu vsled trepetina. Zavarovana je bila za \$500.00; pristopila k Jednoti dne 1. januarja 1906.

V mesecu aprilu je bilo izplačano društvom kakor sledi:
Za smrtnine članov in članic \$8,500.00
Za poškodbe, bolniške podpore 6,333.01

Skupaj.... \$14,833.01

Z bratskim pozdravom

GEO. L. BROZICH, tajnik.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. J.

MESEČNI PREGLED MED DRUŠTVI IN JEDNOTO.

Za mesec april 1915.

Prva številka znači številko društva;
druga znači svote vplačanega denarja;
tretja znači smrtnino;
četrti znači koliko se je izplačalo podpore in poškodnine;
peti pa koliko so člani posameznih društev skupaj prejeli.
Številka označena z zvezdicom, je za mesec marec.

Dohodki:	Isdatki:
1. 467.30	
2. 426.40	334.00

3.	218.47				
4.	139.18		22.00		
5.	89.71				
6.	91.89		37.00		
9.	445.14	1000.00	218.67	1218.67	
11.	79.81		33.00		
12.	160.51	500.00		500.00	
13.	149.50		65.00		
14.	75.68				
15.	199.55		31.00		
16.	190.12	1500.00	137.00	1637.00	
17.	91.42		56.00		
18.	506.80		94.00		
19.	264.50		42.00		
20.	175.24		75.00		
21.	187.89		52.00		
22.	211.67		114.33		
25.	310.43	1000.00	77.00	1077.00	
26.	129.04		141.00		
27.	119.74		243.00		
28.	86.72		87.00		
29.	203.79		23.00		
30.	455.66		54.00		
31.	280.00		281.00		
32.	153.28		112.00		
33.	231.00				
35.	156.53		285.00		
36.	316.02		374.66		
37.	632.26	1000.00	485.00	1485.00	
38.	123.16		47.00		
39.	204.37		111.00		
40.	221.30		256.00		
41.	79.35		62.00		
42.	184.96		56.00		
43.	112.41				
44.	121.29		22.00		
45.	175.01		123.00		
47.	178.78		10.00		
49.	147.75		81.00		
50.	56.71		55.00		
51.	103.79		45.00		
52.	185.46		64.00		
53.	217.90		17.00		
54.	127.31		60.00		
55.	101.75		118.35		
57.	88.93		58.00		
58.	117.90		74.00		
60.	106.45				
61.	125.86		20.00		
64.	28.61				
66.	157.06		45.00		
68.	217.36		16.00		
69.	99.62		38.00		
70.	41.89	1000.00	16.00	1016.00	
71.	241.36		158.00		
72.	64.90		38.00		
75.	168.31		15.00		
76.	64.34		14.00		
77.	62.00				
78.	214.15		29.00		
79.	32.69		21.00		
81.	57.56		40.00		
82.	184.72		33.00		
83.	75.11				
84.	164.56		346.00		
85.	158.13		125.00		
86.	53.58				
87.	57.84				
88.	69.83				
89.	112.68				
90.	59.03		10.00		
92.	77.57	500.00		500.00	
94.	258.26		30.00		
99.	128.73		20.00		
100.	50.57				
101.	51.75		8.00		
103.	136.21		96.00		
104.	50.00		28.00		
105.	98.43		72.00		
106.	109.29		30.00		
107.	34.54		67.00		
108.	57.47				
109.	41.47				
110.	88.64				
111.	126.44	2000.00	41.00	2041.00	
112.	32.28				
114.	224.23		109.00		
116.	80.23		15.00		
117.	35.93		31.00		
118.	25.14		89.00		
119.	27.67				
*20.	176.64				
*51.	101.04				
50.00 vrnjeno od Colorado Insurance Department.					
Skupaj	\$14,472.27	\$8500.00	\$6,333.01	\$14,833.01	

Z bratskim pozdravom

GEO. L. BROZICH, gl. tajnik.

Za rodbine vpoklicanih vojakov.

Doslej se je državni prispevek svojcem onih vojakov, ki niso zavzani k preženčni službi, pa so mobilizirani ali vpoklicani kot črnovojniki, odrekal prispevek rodbinam onih mobilizirancev, ki spadajo pod preženčno službo. Sedaj je pa e. kr. ministrstvo za deželno brambo izdalo ukaz, po katerem se zakonito določilo tolažni v širjem pomenu v prid tudi takim rodbinam, ki so bile doslej od do brote državnega prispevka izključene. Brez dvoma imajo pravico do prispevka oni, ki so bili svoj čas prestavljeni v nadomestno rezervno, pa so se sedaj pritegnjeni k aktivnemu službovanju, ker se ti smatrajo kot neobvezani k preženčni službi. Pa tudi družine leta 1914 asentiranih, pa predčasno vpoklicanih, katerim je priznana ugodnost po §§ 30. ali 31., imajo pravico do prispevka po tem zakonu, ako so dani drugi pogoji. Ker marsikatera rodbina, ki spa-

da v to svrhu, sploh ni prosila za državni prispevek, ker je mislila, da je od njega izvzeta, lahko sedaj naknadno vložijo prošnjo, o kateri imajo sklepati dotične komisije. Važno je pa še zlasti sledeče, ker se doslej ni vpoštevalo. Pravico do državnega prispevka imajo brez dvoma — ako so izpolnjeni drugi pogoji, — rodbine onih, ki so dobili odlog nastopa preženčne službe čez dan, po katerem bi bili morali po vpoklicu vstopiti v vojno četo, ker se smatrajo od konca tega odloga kot vzdrževalni rodbine in bi se jim redna preženčna služba šele tedaj pričela, ko nastopi končni termin dovoljenega jim odloga nastopa preženčne službe.

Če se je dovolil odlog nastopa preženčne službe, se mora državni prispevek dotičnim rodbinam pustiti tudi čez ta termin, oziroma se mora dovoliti, če se dožene, da se razmere, na katere se prošenja opira, do končnega termina niso izpremenile. To bi bilo v slučaju, če bi bil odlog nastopa preženčne službe z ozirom na nameravani dopust drugega člana tiste rodbine dovoljen, potem pa se ne

bi bil ta dopust nastopil. Tudi je mogoče, da dobe državni prispevek rodbine onih, ki so prostovoljno vstopili v oboroženo silo, ako so dani drugi pogoji.

"Slov."

Rusi in Poljaki.

Varšavski tednik "Swiat" je zbral celo vrsto izjav vplivnih ruskih politikov o poljskem vprašanju. Poslanec Kovalevskij (oktobrist) je izjavil, da se Poljakom po vojski ne sme dati manj kakor so imeli v Galiciji. Zato bo vplivna stranka oktobristov proučila poljsko avtonomijo v Galiciji. — Poljsko vprašanje se mora rešiti v ruski dumi.

Poslanec Vladimir Lvov (centrum) je izjavil da se more poljsko vprašanje šele potem rešiti, če se Poljaki zadovoljijo s čisto poljskimi pokrajinami (etnografska Poljska) ter se odrečejo vsem drugim pokrajinam, ki so nekdanj pač spadale k Poljski (historična Poljska), a po narodnosti niso poljske. "Etnografski Poljski" se mora dati avtonomija; dovoliti se sme posebno poljski deželni zbor. V odškodnino za Lvov naj postane Varšava središče poljske kulture z vsemi pravicami, ki so jih Poljaki imeli v Lvovu. Za avtonomijo Poljske ne govori samo čut pravičnosti, ampak tudi ruska politična korist: avtonomna Poljska bo najboljša obramba proti Nemčiji. Rusinsko vprašanje pa je zgolj rusko vprašanje. Poljaki naj se odrečejo sploh vsaki kulturni in politični ekspanzivnosti.

Poslanec Makladov (kadet) zastopa stališče da vzhodna Galicija ne spada k poljskemu vprašanju, to je čisto rusko vprašanje. Poljsko vprašanje naj se reši v ruski dumi. To vprašanje nikakor ne spada pred mednarodni diplomatični kongres. Etnografska Poljska mora dobiti avtonomijo. Poslanec Aleksandrov (kadet) je izjavil, da je poljsko vprašanje dozorelo. Poljska avtonomija je dobila mednarodne simpatije; celo ruska desnica se ji ne bo več upirala. Socialistični poslanec Čheidze želi Poljakom najboljšo bodočnost, a boji se, da bodo Poljaki prevarani. Ne zaupa niti ruskim konservativnim krogom niti diplomaciji. V ruski socialni demokraciji sta dve struji. Ena je vneta za vojno, da se stre nemški militarizem. Druga ne pričakuje nič dobrega in želi, da se kmalu sklepe mir.

Grof Mussin-Puškin (član centra v dumi) je izjavil, da se mora poljsko vprašanje rešiti v duhu pravičnosti. Sedanji generalni gubernator v Varšavi, knez Engalyšev bo odpravil sedanjo poljsko nezaupnost ter začel novo dobo.

Vseučiliški profesor Pogodin v dnevniku "Utro Rossiji" dokazuje, da se Poljakom ne sme dati popolna avtonomija, ker bi bilo to nevarno, da bi nastale tudi drugod federalistične težnje. Poljska naj ostane še pod vladno carskega namestnika, a dobi naj svoj parlament, jezikovne pravice in pravico, pobirati davke za svoje zadeve. Uredništvo "Utro Rossiji" pristavlja, da naj bo Poljska od Rusije ločena po carinski meji; denar in armada pa ostane skupna.

Jurist Jemeljanov je v "Juridičeskem Vestniku" objavil obširen članek, ki dokazuje, da je zadovoljna in lojalna Poljska za Rusijo največjega pomena. Zedinjeni Poljski naj se da avtonomijo v okviru Rusije. Manifest velikega kneza Nikolaja napoveduje vstajenje poljskega naroda. Te obljube se morajo uresničiti.

Prepovedani oglasi.

Montgomery, Ala., 13. maja. — Najvišje sodišče je potrdilo danes Denson postavbo, ki izključuje iz listov v državi vse oglase glede opojnih pijač ter prepoveduje cirkulacijo takih izvedravnih listov, ki vsebuje slične oglase.

Ženska ustrelila pomočnega šerifa.

Fall River, Mass., 13. maja. — Sam Hadfield, pomožni šerif, je bil danes ustreljen, ko je hotel dostaviti Miss Catherine McCloskey in njenima sestrama povelja za prevedenje v umobolnico. Ker ni mogel skozi vrata, je zlezal skozi okno in pri tem ga je zadela smrtonosna kroglica. Storiško so aretirali.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja	—60	Križana umiljenost	—40
Marija Kraljica	—60	Kaj se je Makaru sanjalo?	—50
Marija Kraljica, elegantno vezano	\$1.20	Lažnjivi Kljukec	—20
Rajski glasovi	—60	Leban, 100 beril	—20
Rajski glasovi elegantno vezano	\$1.20	Lepa Vida (Cankar)	—80
Rajski glasovi, elegantno vezano	\$1.40	Maksimilijan I.	—20
Pot k Bogu, elegantno vezano	\$1.20	Marija, hči polkova	—20
Skrbi za dušo, elegantno vezano	\$1.20	Mati, socialen roman.	\$1.00
Sveta ura, elegantno vezana	\$1.20	Malomestne tradicije	—25
Vrtec nebeski	—40	Mir Božji	—70

POUČNE KNJIGE:

POUČNE KNJIGE:		Na krivim potih	—20
		Na različnih potih	—20
Abecednik slovenski, vezan	—25	Narodne pripovedi, 1. 2. in 3. zvezek po	—20
Ahnov nemško-angleški tolmáč, vezan	—50	Naseljenci	—20
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—40	Na valovih južnega morja	—15
Berilo prvo, vezano	—30	Nesrečnica	—25
Berilo drugo, vezano	—40	Nezgodan a Palavanu	—20
Berilo tretje, vezano	—40	Nikolaj Zrinski	—20
Cerkvena zgodovina	—70	O jetiki	—15
Dobra kuharica, vezano	\$3.00	Odkritje Amerike, vez.	—80
Domači zdravnik, vezan	—75	Pasjeglavci	\$1.00
Domači živnozdravnik	—50	Prihajač	—30
Evangelij	—50	Pregovori, prilike, reki	—25
Fizika 1. in 2. del	—45	Pri Vrbčevem Grogi	—20
Hitri računar, vezano	—40	Prst božji	—20
Navodilo za spisovanje raznih pisem	—70	Pariski zlatar	—25
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del po	—50	Randevouz	—25
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano	\$1.20	Revolucija na Portugalskem	—20
Občna zgodovina	\$4.00	Senila	—15
Pesmarica, nagrobnice	\$1.00	Simon Gregorčiča poezije	—45
Poljedelstvo	—50	Stanley v Afriki	—26
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00	Strahovalci dveh kron, 2 zvezka	\$1.60
Postrežba bolnikom	—20	Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—80
Pouk zaročencem, vezan	—70	Sveta noč	—20
Prva nemška vadnica	—35	Srečločove	—20
Sadjereja v pogovorih	—25	Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	\$5.00
Schimpffov nemško-slovenski slovar	\$1.20	Strelec	—20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	\$1.20	Sanjska knjiga, velika	—40
Slovenski pravnik	\$1.00	Slovenski šaljivci	—35
Slovar slovensko-nemški (Janežič-Bartel), vez.	\$2.50	Štiri povesti	—20
Slovenska kuharica, vez.	\$3.00	Tegethof	—25
Slovenska Slovnica, vez.	\$1.25	Turki pred Dunajem	—30
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—60	Trije rodovi	—50
Slovensko-angleška slovnica, vez.	\$1.00	Vojna na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
Spisovnik ljubavnih pisem	—40	Zlate jagode, vez.	—30
Spredna kuharica, brošir.	—80	Življenjepis Simon Gregorčiča	—50
Trnje uč in tutorja	—40	Življenja trnjeva pot	—30
		Znamenja štirih zvez	—30
		Za kruhom	—20
		Z ognjem in mečem, 7 zvez.	\$2.00
		Z življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa	—75

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trost, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljno poslati Mr. John Jager. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoč se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Onim podružnicam in posameznikom, ki so dosedaj naročili Pravila Slovenske Lige smo jih odposlali. — Vse ostale iztise smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edwardu Kalishu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki še nimajo pravil, naj se obrnejo naravnost nanj — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik. Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je 26. marea v Karpatih na gorskem hrbtu Tesznicka severno od Jablonke sin e. kr. dvornega svetnika in deželnega školskega nadzornika v Ljubljani Fr. Levea pravnik Fran Levee, star 21 let. Bil je praporščak v pešpolku št. 70 ter odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda.

Vejaki so umrli. V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Ivan Mulič, pešec 97. pešpolka. — Egea Palagyarda, novinec-črnovojnič 97. pešpolka. — Dimitrij Pirc, pešec 16. ruskega pešpolka.

Pogrešajo se: Josip Zelnik, pešec 25. domobranskega polka, 10. stotnija. Že odkar je odšel na vojno, se ni nič več oglasil. Po njem poizveduje Frie Tome v Medvoh. — Stanko Tomec, pešec 97. polka, 11. stot. Zadnjič je pisal 21. avgusta iz Galicije. Po njem poizveduje njegova mati Terezija Tomec v Ljubljani. — Janez Mlakar, posestnik s Studene pri Krškem in črnovojnič pri 7. lovskem bataljonu. — Josip Klinar, vojak-rekrut 17. pešpolka, iz Jesenice. Na severno bojišče je odšel sredi januarja s šestim maršbataljonom. Na bojišču je bil baže dodeljen 6. poljski stotniji 17. pešpolka. Od konca januarja ni nobenega glasu več o njem.

Poročil se je Valentin Skander znani posestnik in gostilničar pri Kankertu v Spodnji Šiški, z gđe. Katarino Ahlin iz Kosez pri Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani: Po dolgem bolehanju je umrl praktikant e. kr. lieijske knjižnice dr. Vinko Zupan. Pokojnik, zelo simpatičen mlad mož, je bil v zvezi s težki boleznijo, ki jo je šel zdraviti tudi v Egipt, neudrljivo delaven na literarnem polju. Študiral je v Pragi, a poznal je poleg češke literature tudi jako dobro francosko in je v svojih esejih, pribečnikih v različnih listih, pokazal lep talent. — Umrli je v deželni bolnišnici po daljšem bolehanju Fr. Vesely, godbenik v Ljubljani in tast Milana Pluta, bivšega urednika. — Umrli je rodbini Wisiak v Sodni ulici št. 5 hčerica Anica v nežni dobi 20 mesecev. — Marjan Josip Lombar, rejencec, 3 mesece. — Mihael Korbar, drvar, 64 let. — Helena Elsiat, postrežnica, 76 let. — Marija Kristan, krojačeva žena, 66 let. — Marija Podlesnik, žena tovarniškega delavca, 24 let. — Ivana Zavanšek, posestnikova žena, 18 let. — Marija Ahlin, roj. Vrhovec, mesarica in posestnica, 55 let. — Anton Brecečnik, rejencec, 4 mesece.

Umrli je v Kranju posestnik Martin Grašič, star 88 let. Grašič je bil najstarejši možki prebivalec v Kranju.

Nesrečen padec. Makso Hrobat, 39 let star, iz Dobrave na Vipavskem, je tako nesrečno padel po stopnicah, da si je pretresel mož-

ne sme zapustiti vozila. Prestopki teh določb se bodo strogo kaznovali.

Pogon. Ljubljanska policija je v zvezi z orožništvom v mestnem okrožju in okolici napravila pogon ter pri tem zasačila neko žensko, ki je imela za mesto prepo-

ŠTAJERSKO.

Uboj. S Ponikve ob Južni železnici poročajo: Dne 12. aprila sta se vračala železniški čuvaj Mihael Kumer in neki Tomaž Flis pi jama in iz gostilne domov. Med potjo sta se skregala, pri čem je Kumer streljal z revolverjem in zadell Flisa v trebuh. Flis se je smrtno ranjen pri prihli zgrudil. — Iz Bianče pri Sevnici poročajo, da so se 18. aprila v neki gostilni fantje stekli in pri tem enega tovariša ubili.

Aretacija. Orožniki v St. Rupertu pri Celju so 15. aprila aretirali ključavničarskega pomočnika Maksa Kunstla in laškega delavca Valentina Pravanello, ker sta osumljena, da sta umorila vojaka Hapiterja. Kunstl je bil že na bojišču in je bil potem odpuščen od vojaštva.

Krađez na pošti. V Mariboru je bil obsojen šele 16letni pomožni poštni sluga Josip Pilihi na 16 mesecev zapora, ker je pokradel na pošti več zavojev s cigareti, zlatino in prekajeno svinjino.

Klasifikacija konj za mesto Celje se je vršila 23. aprila. Cene so bile določene naslednje: konji za ježo 825 K, lahki konji za vožnjo 850 K, težki konji za vožnjo 1000 in tovorni konji 400 K.

KOROŠKO.

Odlikovanje. Iz Libelice poročajo: Tudi Libelice imajo svojega junaka. Pavel Kramer, topničar 3. artil. polka, sin tukajšnjega kovarskega mojstra in posestnika, je bil odlikovan s srebrno kolajno za hrabrost. Ko so ruske kroglice najhujše frčale, reševal je blagajno in druge vrednostne reči svojega oddelka. Zraven je bil ranjen.

Samomorilni poizkus. V Celovcu se je dne 15. aprila napila Terezija Glence lugovega esenca in je zadobila hude notranje poškodbe. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico.

Aretacija. Vojaška patrulja je v noči od 15. na 16. aprila aretirala v Celovcu bivšega bolniškega strežaja Ludovika Wolfa iz Norimberga, ker je osumljen špionaže. Mestna policija je oddala Wolfa deželnemu sodišču.

PRIMORSKO.

Odlikovan Sokol. Poveljstvo avstrijske balkanske armade je izrazilo četovodji havbične divizije št. 30 Dušanu Cotiču, sedaj v Petrovaradinu, pohvalno priznanje in mu podelilo srebrno hrabrostno medaljo I. razreda za odlično službovanje in junaško zadržanje pred sovražnikom. Dušan Cotič je bil član tržaškega Sokola in naveden telovadec. Odlikovanje je sin glavnega urednika tržaške "Edinosti" Maksa Cotiča.

Iz francoskega ujetništva je bilo s posredovanjem papeža izpuščenih šest duhovnikov, med njimi goriški duhovnik dr. Zdešar. V ruskem ujetništvu se nahaja goriški učitelj Edv. Princič, kadet 27. domobr. polka sin nadučitelja E. Princiča v Pevni pri Gorici. Oglasil se je iz Moskve.

DALMACIJA.

Slučaj kolere. Dalmatinski listi poročajo, da je obolela v selu Domanoviču pri Metkoviću neka oseba za kolero.

HRVATSKO.

Pegasti legar v Zagrebu. Med ranjenimi vojaki, ki so jih na zadnjem transportu pripeljali iz Karpatov v Zagreb, sta obolela dva na pegastem legarju.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Žalostnim sremem naznanjamo, da nam je nemila smrt po kratki in mučni bolezni, pobrala dne 19. aprila dva otroka v starosti 1½ oz. 4½ let.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nas tolažili v času nesreče, kakor tudi članom društva sv. Barbare, ki so spremlili ranjaka k večnemu počitku.

Bodi njima lahka svobodna zemlja!

Žalujoci ostali: Alojaj in Justina Intihar, stariši. Fran in Franciška, brat in sestra. Dodson, Md.

Akta.

Zgodovinski roman iz Neronovih časov.

Spisal Aleksander Dumas.

(Nadaljevanje.)

"Umreti, umreti!" je vpil Neron in je butal z glavo ob steno kakor zver, ki išče izhoda. "Umreti! Torej ves svet hoče, da umrem, in vsi me zapuščajo!"

"Da, ves svet zahteva tvojo smrt, toda vsi te ne zapuščajo, kajti, kakor vidiš, sem jaz pri tebi in hočem umreti s teboj", mu je odvrnil Spor.

"Da, da", je mrmral Neron in je legel na žimnico, "da, to je resnična zvestoba."

"Motiš se, cesar", je dejal Spor in se je približal s prekrizanimi rokami Neronu, ki je ležal na blazini; "to ni zvestoba, to je še mnogo več, namreč osveta!"

"Osveta!" je vzkliznil Neron in se nagloma ozrl. "Osveta! In kaj sem ti storil, Spor?"

"Pri Jupitru, še vprašuješ me!" je dejal evnih in je iztegnil roke proti nebu. "Kaj si mi storil...?"

"Da, da...", je mrmral Neron in se je prestrašen umaknil k steni pred njegovim pogledom.

"Kaj da si mi storil?" je nadaljeval Spor, stopil korak bliže in nertvo spustil roki. "Iz otroka, ki je bil rojen, da postane nekakaj mož in da bo deležen zemeljske in nebeške sreče, si naredil ubogo bitje, brezspolno, brez nobene pravice in brez nobenega upanja. Gledal sem vso krasoto in srečo sveta, vedno svest si svoje onemoglosti in ničnosti, kakor gleda Tantal vodo in sadje, ki ju ne more doseči. To ni še vse. Ker bi bil smel v žalni obleki, skrit v kakem kotičku, plakati, bi ti bil morda odpustil, toda oblačiti sem se moral v škrlat kakor mogočniki, smehljati sem se moral kakor srečni ljudje, sredi razkošnega sveta sem moral živeti kakor pravi človek, in vendar nisem bil nič drugega nego ubogo strašilo, žalostna senca."

"Toda česa si še hotel?" je dejal Neron s tresočim glasom. "Delil sem s teboj denar, zabave in svojo moč; bil si navzoč pri vseh mojih slavnostih, obletavali so te dvorjani in čestile, in ko nisem več vedel, kaj bi še daroval, sem ti dal svoje ime."

"Radi tega te ravno sovražim, cesar. Ko bi me bil dal zastrupiti kakor Britanika, ali pa umoriti kakor Agripino, ali če bi mi bil dal odpreti žile kakor Seneki, morda bi ti bil odpustil ob svoji zadnji uri. Toda nisi me smatral niti za moškega, niti za žensko, temveč za mramornat kip, ki je slep in nem in ki nima srea, prav tako kakor igrača, iz katere si lahko delal vse, kar se ti je ljubilo. Izkazovala časti, o katerih govoriš, niso bila drugo nego pozlačeno poniževanje. Dasiravno si me samotil in me dvignil nad vseh, je lahko vsak izprevidel moje ponižanje. In to ni še vse. Predvečrajšnjim, ko sem ti dal prstan, bi me bil lahko za to zabol; nazvoči može in žene bi bili vsaj lahko menili, da sem vreden sprejeti smrt iz tvojih rok; toda udaril si me s pestjo kakor sužnja, kakor psa!"

"Da, da", je dejal Neron. "storil sem ti krivico. Odpusti mi, moj dobri Spor!"

"In kljub temu", je nadaljeval Spor, kakor da bi bil preslišal Neronove besede, "kljub temu ti je zamoglo to bitje brez imena, brez spola, brez prijateljev, brez srea, storiti mnogo zla; ponoči sem se lahko splazil v tvojo sobo, ukradel sem ti tvoje pisalne tablice, na katerih si obsojil senat in ljudstvo k smrti. Odsel sem jih na forum in Kapitol, kakor da bi jih bil raztrosil vihar. Sedaj ne smeš več pričakovati milosti od ljudstva, niti od senata. Izmaknil sem škaltjico s strupom, ki ti ga je priredila Lokusta, in prepuštil sem te samega, brez obrambe, brez orožja, onim, ki te iščejo, da te izročijo sramotni smrti!"

"Motiš se!" je vzkliznil Neron in je potegnil izpod blazine bodalo. "Motiš se, še mi ostaja to jeklo!"

"Da", je dejal Spor, "toda ne boš se ga poslužil niti proti sebi, niti proti drugim! Evnuhu Sporu naj se svet zahvali, če bo priča prizoru, kako umira cesar, žiban in bičan, čim so ga vlačili golega in z vilami na vratu po forumu in po trgih!"

"Toda tu sem varen, ne najdejo me, ne bodo me dobili!" je vzkliznil Neron.

"Da, da, morda bi jim bil ubežal, ko bi ne bil jaz srečal stotnika, ki sem mu izdal tvoje skrivališče. Morda trka že sedaj na vrata dvorca... Cesar, slišiš?... Že prihaja, že prihaja!..."

Išče se JANEZ GLOVAN, doma iz vasi Škrlj. Njegov oče je umrl v Leadville in zapuščal nekaj dedščine. Naj se oglasi na naslov: Martin Gradišar, c/o A. V. Smelter, Leadville, Colo. (4x 8,15,22,29—5)

ROJAKOM V SVARILU.

Rojake po širni Ameriki svarim pred John Zagorem in pa Alojzij Kočevarjem. Od tukaj sta jo popihala 16. aprila, ne da bi plačala svoje dolgeve. Oba sta dolžna za hrano za 3 in pol meseca. Sedaj se baje nahajata nekje v Akronu, O. Prvi je doma iz St. Petra pri Novem mestu, drugi pa iz bošjanske fare pri Savi. Če kdo ve za nju naslov, naj ga mi naznani, ker sama se mi ne bodeta javila.

John Makše, 2920 Center St., Milwaukee, Wis.

POZOR SLOV. DRUŠTVA!

Radi neugodnih razmer se prodaja **tamburaške instrumente** za cel zbor, še popolnoma dobre, z vsemi potrebnimi, partiture in note vezane v trdih platnicah; šola za učenje, torej vse, kar potrebuje novoustanovljeni tamburaški zbor. Za pojasnila pišite na: Paul Bartel, 1236 Lenox Ave., North Chicago, Ill. (14-17—5)

NAZNANILO.

Rojakom v North Chicago, Waukegan, Ill., in v okolici naznanjam, da imam v zalogi poleg vsakovrstnih knjig in molitvenikov tudi patentirana zdravila, vsakovrstne šolske potreščine in zemljevide (globes).

Pošiljam denar v stari kraj in izvršujem vsa v notarski posel spadajoč dela.

Prodajalna je blizu poulične postaje na 10. cesti.

Za obilen obisk se priporočam. MATH. OGRIN,

12—10th St., N. Chicago, Ill. (11—5 5x v 2 d)

Za vsebino oglasov ni odgovor no ne uredništvo ne upravitelj.

Kje je moj brat ANTON BERKOPEC? Pred 7 leti je bival nekje na zapadu in sedaj ne vem prav nič o njem. Doma je iz Vavte vasi pri Novem mestu. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njem, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi svojem bratu: Frank Berkopec, 1562 E. 45th St., Cleveland, Ohio. (15-18—5)

Zopet boljši časi

so se odprli za naše rojake, ki so si še pravočasno izbrali svojo domaćijo v najrodovitnejšem in najkrajšem kraju države Wisconsin ter se tam že naselili letošnjo spomlad. Že sedaj so zadovoljni in srečni. — Tudi vsi oni drugi, ki jih mika iti na farme, si lahko še ustvarijo boljše čase, ako si poiščejo izmed dobrega najboljši, t. j. da se naselijo v kraju, ki slovi po svoji krasoti in rodovitnosti zemlje in ki ima tudi vse druge ugodnosti za uspešno kmetovanje. Blagovolite se o tem prepričati na lastni oči! Rojakom ne moremo dovolj tople priporočati, da si ogledajo sedaj, ko vse bujno raste in je najpripravniji čas za to. — Pišite še nam še danes za nadaljnjo pojasnila in natančnejši popis zemlje z zemljevidom, kar vam pošljemo brezplačno.

SLOVENSKA NASELINSKA DRUŽBA, 198 — 1st Ave., Milwaukee, Wis.

Pazite na ničvredne ponaredbe ter zahtevajte odločno pristni Richterjev Pain-ExpellerZAnchorvarstveno znamko kot jenaslikana tukaj. 25 in 50 centov v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St., New York, N. Y.

Rada bi zvedela za svojega bratranece JOHN ŠTEFULCA, ki je svoj čas bival v Rock Springs, Wyo. Če kateri izmed rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali pa naj se sam oglasi. — Mary Kerč, 424 E. 9th St., New York City. (15-18—5)

Rad bi zvedel za naslov ANDREJA PRIHAVC. Pred 8 meseci je bival v Duluth, Minn. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ali naj se pa sam oglasi svojem stricu: Anton Cerkenik, Box 51, Mount Iron, Minn. (13-15—5)

NEGUJTE SVOJE LASE!

Uspešno znanstveno zdravljenje polnoma zastoj za možke in ženske.

Ali vam izpadajo lasje? Ali se vam pričenejo lasje predčasno redčiti? Ali so vaši lasjesuhi in lepljivi? Ali imate luskinice in vas srbi glava? Ali ste plešasti, ali pričonjate dobivati plešo?

Prejedenem Ako trpite na kateri gorinavedeni bolezni, ne čakajte, ampak se prilepite takoj zdraviti, kajti vsako zavlačevanje je nevarno. Esiše takoj po našo ilustrovano knjižico s naslovom:

"RESNICA O LASEH"

(spisana od slavnega evropskega specialista)

Knjižica vsebuje sledeča poglavja:

Pouk o laseh; Ustroj las in temena; Vzroki izpadanja las in pleše; Kako ohraniti zdrave in dobre lase; Zdravljenje; Vred katerega zdravstveno lasje v šestih tednih; Osvetlost; Brada in brke; Pri-znanja in zahvale ozdravljenih ljudi.

Brezplačen poskus zdravljenja.

Zelimo vas prepričati na svoje lastne stroške, da bo zdravlilo "Calvacura" u-stroje izpadanje las, ohranilo luskinice in srbčeno ter pospešilo rast las. Pošljemo vam \$1 vredno steklenico "Calvacura" št. 1. ob enem z gorinavedeno knjižico "Resnica o laseh", ako nam pošljete svoje ime in 10 centov v srebru ali znakmah, da se pokrije pošne stroške.

Šesti teden. Izrežite kupon spodaj ter ga pošljite še danes na: UNION LABORATORY, Box 587, Union, N. Y.

Prišlo nam pošljimo 10 centov za poštino ter vas prosim da mi pošljete \$1 vredno steklenico "Calvacura" št. 1, ter vašo knjižico s naslovom "Resnica o laseh". (Ta kupon priložite pismu.)

Običajna zmota.

Na tisoče Amerikancev trpi na boleznih v drobu in najnavadnejša med temi je konstipacija (zaprtje) in nje komplikacije. Večina teh bolnikov dela isto napako, to je, da rabi pilule in različna odvajalna sredstva, ne da bi se kdo informiral, če so ta sredstva škodljiva ali ne. Vsako močno odvajalno sredstvo, ki oslabi telo ali ki povzroči, da se telo navadi na to sredstvo, je škodljivo. Ako trpite na konstipaciji ali kakih boleznih, ki izvirajo iz nje, rabite sredstvo, ki vam bo ne le prineslo olajšave, temveč bo v istem času tudi ojačilo vaše prebavne organe. Tako sredstvo je

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

Napravljeno je iz rdečega vina in zdravilnih rož, odvajalnih, toničnih in aromatičnih — ter je namenjeno za

KONSTIPACIJO, KOMPLIKACIJE SLEDNJE, SLABO PREBAVO, NAPETOST, BOLEČINE V DROBU, ŽELOČNE BOLEZNI, NERVOZNOST, OSLEBELOST.

Uspeh tega zdravila je zelo dober pri boleznih, povzročenih ali zvezanih s konstipacijo in slabostjo. Vsled tega naj bi se rabilo ob prvem znaku nerednosti prebavnih organov.

Cena \$1.00

V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Ako vas mučijo revmatične ali nevralgične bolezni, poskusite Trinerjev Liniment. Olajšal vam bo takoj bolečine. Cena 25 in 50c; po pošti 35 in 60c.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

11

(Nadaljevanje).

— Oči imate ter lahko vidite, oče. Dobro je bivati v Kromlaix ob morju, daleč od široke ceste, po kateri hodijo ljudje. Ako bi šli ven na široko cesto, bi spoznali resnico. Celi narod je živa žrtev. Tedaj pa je prišel za župnika čas, da posreduje.

Potegnil je starega vojaka za rokav ter mu zašepetal: — Pomirite se, korporal. Saj vidite, da je le mojster Arfoll! Te besede so bile kot olje na razburkanu morje in obrazne poteze korporala so se nekoliko omilile. Jeza je počasi izginila ter se umaknila zaničljivemu smehu, s katerim je zrl na svojega nasprotnika.

A ne glede na to: oskrubna je bila izrečena in treba je bilo nekaj storiti.

Korporal se je vojaški vzravnil. Vsi so postali pozorni. Mladenci, ki so se naslanjali na zid, so se istotako vzravnil.

— Pozor! — Hoel!
— Tukaj! — je odvrnil mladenič istega imena.
— Gildas!
— Tukaj!
— Alain!
— Tukaj!
— Jannick!
— Tukaj!

Vsi so stali v vrsti kot vojaki, ki zrejo na višjega.

— Poslušajte vsi vi, kajti tiče se vas vseh. Pozor, dokler odgovarjam mojstru Arfollu.

Obrnil se je proti učitelju. Vsa jeza je bila izginila in glas je bil jasn in miren.

— Mojster Arfoll, nočem reči, da ste izrekli blasfemijo, kajti doživeli ste dosti žalosti, da bi zatemnela duha celo modrega moža. Vi ste tudi učitelj ter potujete od vasi do vasi, od farne do farne, po celi deželi. Pri tem se človek veliko nauči, a nečesa se morate kljub temu še naučiti. Tudi jaz sem čital zgodovino kot vi. Francija ni še padla, ona ni kot Rahel, o kateri govorite! Francija je velika! Francija je božanska! Ona je kot mati Makabejev!

Primerja je bila srečno izbrana. Bila je patriotična in obenem verska. Mali župnik se je razvnel ter pogledal mojstra Arfolla kot da bi hotel reči: — Tu imate! Odgovorite, če morete, dobri prijatelji! — Mladenci so se smejali drug drugemu. Niso sicer razumeli primere, a padla je med ljudi kot krogla iz topa ter je zvenela tako odločno! Tudi Rohan se je smejal, a je obenem malomarno skomignil z rameni.

Korporal je čakal na odgovor, ki pa ni prišel od nikoder. Mojster Arfoll je stal mirno, malo bled v obrazu, ki je bil žalosten, a je pri tem več govoril kot vse besede. Z očmi pa je zrl na korporala ter je izražal pogled človeka, ki vidi svojega nasprotnika zapletenega v obupno zmotu.

Korporal je še bolj dvignil glavo ter še bolj pokazal svetinjo Častne Legije. In zopet je pričel poveljevati!

— Pozor! Hoel, Gildas, Alain in Jannick!

Mladenci so se vzravnali. Jannick, ki je bil humorist v družini, pa je pomežnil kot da hoče reči: — Strie se je razvnel!

— To so moji fantje! Bili so mojega uboga brata in sedaj so moji! — Vsi jih vidite! Moji so, kajti moj brat mi jih je dal v oskrbo in jaz sem jim bil oče, njim in Mareli. Imenujem jih svoje sinove, kajti vse so, kar imam na svetu. Jaz jih ljubim, — da, jaz! Bili so majhni, ko sem jih vzel v oskrbo in od tiste ure sem jih redil! Da, a kajnega roka mi je dajala kruh, katerega sem jim dajal? Ona Cesarja, našega velikega Cesarja! Bog ga obvaruj in mu podeli zmago nad njegovimi sovražniki!

Ko je govoril, se mu je tresel glas vsled ginjenja. Spošljivo je vzel z glave klobuk ter stal razoglav, dočim je svetila luč na njegov zarjaveli obraz in sive lase. Taka vera je bila ginljiva, da, bila je celo nalezljiva! Celo kak strahopetnež bi se razvnel ter pričel kričati kot so storili oni štirje mladeniči: — Vive l'Empereur! — Živel cesar!

Veteran se je zopet pokrtil ter iztegnil roko v znamenje, naj ntihejo.

— Mali korporal ne pozabi na nobenega svojih otrok, — ne niti na enega ne! Spomnil se je bil teh sirot brez očeta, jih redil ter omogočil, da so postali taki kot so danes. Naučilo se jih je, da molijo zanj vsako noč in njih molitve so se pridružile molitvam milijonov drugih in te molitve so mu prinašale zmago po celim širnem svetu!

Mojster Arfoll, krotek kot ovca, je bil človeški. Prišla je prilika, da odgovori na prejšnje izjave korporala. Dočim je slednji prestal, da pride malo k sapi, je rekel s tihim glasom, ne da bi dvignil pogled s tal:

— In kaj je bilo z njihovimi tremi bratje, korporal Derval?

Udarec je sedel in za trenutek je izginila kri iz obraza korporala. Daleč, daleč, v tujih deželah so spali trije ostali sinovi iste hiše in noben kamen ni značil njihovega groba. Padli so v različnem času, — dva med njimi v snežnih zametih Ruske.

Veteran se je tresel ter se za trenutek ozrl v hišo, kjer je sedela udova njegovega brata, mati onih mrtvih in teh živečih. Nato je odgovoril mrko:

— Njih duše so pri Bogu in njih trupla počivajo in umrli so slavne smrti kot bi morali umreti vsi hrabri možje. Ali ni boljše pasti na ta način kot pa izdihniti dušo v postelji bojazljivega? Umreti kot vojak ali pa preminiti kot ženska ali dete? Stori so svojo dolžnost, da bi jo le tudi mi drugi tako, mojster Arfoll!

— Amen! — je rekel mali župnik.

— In sedaj, — je nadaljeval Bonapartist, — ako bi Cesar daleč tam dvignil svojo roko ter rekel: — Korporal Derval! Jaz potrebujem še več tvojih fantov, — bi se smejali vsi štirje, — Hoel, Gildas, Alain in Jannick — in jaz, stari grenadir iz bitk pri Cismone, Arcola in Austerlitz, jaz, vidite, s svojim protinom in leseno nogo, bi korakal k njemu — ratata, ratata, ratata — na čelu svojih Makabejev!

Reči moramo, da se je navdušenje Makabejev nekoliko ohladilo vsled smeri, v katero je krenil pogovor. Hoel, Gildas in Alain niso več zakričali — Vive l'Empereur! — in Jannick je celo spalil obraz.

Oglasil pa se je neki drugi glas in sicer s polnim navdušenjem — In ja z bi korakala z vami, strie Ewen!

Bila je Marcela.

Stoječa na pragu hiše, z razpaljenimi lici in bliskajočimi se očmi je bila videti v resnici kot Makabejka.

Strie Ewen se je hitro okrenil ter jo pogledal s ponosom. — Tudi ti bi morala biti deček! — je vzkliknil ter še enkrat ponosil, da zadusi ginjenje, ki ga je prevzelo. — Pa tudi ti pojdi, — je dostavil ter se nasmehnil. — Ti pa boš "vivandiere" — marketenderica Makabejev ter boš pazila na ogenj v bivalju. —

Pa sem popolnoma pozabil, čestiti gospod, da vas držim na cesti!

Tako je rekel ter stopil na prag, se poklonil in povabil zunaj stoječe, naj vstopijo. Mali župnik je pomignil mojstru Arfollu v pozdrav ter se odzval vabilu, dočim sta ostala mojster Arfoll in Rohan zunaj na cesti. — Arfoll se je nekoliko obotavljal, nato pa je prijel Rohana za roko ter mu rekel:

— Pocakaj me danes zvečer doma, pri tvoji materi; sedaj pa moram iti!

Ne da bi čakal na odgovor se je odstranil mojster Arfoll hitrih korakov v smeri proti morju ter je pustil Rohana v družbi njegovih bratrancev, — junakov Makabejev. —

(Nadaljuje se).

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejši in od zdravnikov priznani kot najboljši sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic \$ 6.50 12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni destilaciji.

Naslede cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Slivovitz per gal. \$2.75 — \$3.00
Tropinjevec zaboj \$ 9.00
Slivovitz zaboj \$13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c, 60c, 65c.
Catawba in Delaware per gal. 75c — 80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj.

Naročilo naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristanek pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobili tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ deset (10) HASSAN kuponov (IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki na tih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Najmodernejša TISKARNA

"GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Belo okrasno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unijako organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrasila, poudarki, oznaki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

HARMONIKE

bošni harmonični vrste izdelane in popravljen po najnovjših cenah, a daleč najboljše in cenejše. V popravilo vam oddamo vrsto polja, kar smo v sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo vam oddamo vrsto polja, kar smo v sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo vam oddamo vrsto polja, kar smo v sedaj v svojem lastnem domu.

JOHN WENZEL

1617 N. 62. St., Cleveland, Ohio.

Za slovenske grafofonske plošče, Columbia grafofonske, zlatino in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC,

Frontenac, Kans.

(7—11 v sob)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda" SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih dneh na 30 straneh. V njem najdete važne vesti vsakega dne. Vest iz stare domovine in zanimive povesti.

Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvornikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posetnikov gostila.

Daje se informacije v naravnih zacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglašati za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI

DEPARTMENT

(State Department of Labor)

BUREAU OF INDUSTRIES

AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v uradu sveder od 8 do 10. ure

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno mazo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zraščajo v 6 tednih kratki gosti in dolgi lasje, kakor tudi moških krasne brke in brado in neboj odpadati in ne osiveli. Revmatizem, kostbol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bole, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj!

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Veliki vojni atlas

vojskujocih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas; Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAJBOLJŠA

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s so-delovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobo isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svico, Inomosta in Ljubljano

Polni parniki vsaj

"APPROPRIE" na dva vikenda

"LA SAVON" na dva vikenda

"L'ALOUAINE" na dva vikenda

"LA FRANCE" na dva vikenda

Skupna parnika 103

"Chicago", "La Touraine", "Rochembeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Polni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča Havre.

67 W E

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do torgajsem [se preprical, da] dosepejo denarne pošiljatve tudi seda, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev [sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.